

Neposredni poziv k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice za leto 2022 (NP-OOK-2022)

Polni naziv knjižnice:	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
Naslov (sedež):	Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
Odgovorna oseba:	Mag. Irena Oder, direktorica
Telefon:	02 87 05 424
Elektronska pošta:	irena.oder@rav.sik.si

Predlog programa izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2022:

Program OOK za leto 2022	Viri financiranja (v evrih)			
	MK (fiksni programski stroški) ¹	MK (variabilni programski stroški) ²	Drugi viri	Skupaj
Izvajanje 27. člena ZKnj-1				
Opravljanje zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje	40.983	8.500	0	49.483
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni	8.000	0	0	8.000
Digitalizacija za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva	0	12.444	0	12.444
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika	0	2.000	0	2000
Kompetenčne vsebine	32.260	2.000	0	34.260
STROŠKI SKUPAJ	81.243	24.944	0	106.187

¹ Fiksni programski stroški so tisti upravičeni programski materialni stroški, ki nastanejo za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice za širše območje.

² Variabilni programski materialni stroški so tisti upravičeni stroški, ki nastanejo pri izvajanju programskih vsebin v okviru posebnih nalog osrednje območne knjižnice za širše območje in so odvisni od obsega oziroma količine načrtovanih aktivnosti za izvajanje programskih vsebin.

Specifikacija predloga programa in specifikacija stroškov izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2022

1. Opravljanje zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje.

Vpišite predvidene letne cilje, vsebinski okvir ter obseg dejavnosti knjižnice po zakonsko opredeljenih nalogah. Projekte digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva podrobneje obrazložite v posebni prilogi.

Vsebina:

Koroška osrednja knjižnica je osrednja območna knjižnica za Koroško. Za širše območje Koroške (12 koroških občin) opravlja z zakonom določene vse štiri posebne naloge, ki ji jih nalaga Pravilnik o delovanju in financiranju osrednjih območnih knjižnic.

Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti. Knjižnice na območju, s katerimi sodeluje, so: Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Radlje ob Dravi; Knjižnica Dravograd. Pri izvajanju posebnih nalog knjižnica sledi veljavni zakonodaji, strokovnim priporočilom, usmeritvam nacionalne kulturne politike, navodilom ter strokovnim priporočilom NUK in sledimo naslednjim ciljem: zagotavljanje enakomernega razvoja knjižničnih storitev v splošnih knjižnicah območja, podpiranje njihove raznolikosti in razvijanje novih dejavnosti ter reševanje skupnih problemov, povečanje učinkovitosti in uspešnosti, hitrejša in kakovostnejša izvedba nalog javne službe v knjižnicah na območju osrednje območne knjižnice; večja učinkovitost in gospodarnost pri pridobivanju, obdelavi in posredovanju gradiva in informacij; izgradnja kvalitetne območne zbirke - obsežnejše in strokovno zahtevnejše - ki je dostopna vsem uporabnikom s širšega območja z upoštevanjem njihovih specifičnih potreb; z brezplačno medknjižnično izposojno in oddaljenim dostopom do informacij; sodelovanje knjižničarjev območja pri reševanju strokovnih vprašanj, pri izobraževanju in izmenjavi znanja; uveljavitev načela sodelovanja in koordinacije med splošnimi knjižnicami območja; nadaljevanje vzpostavitve zbirke naročenih in brezplačnih elektronskih virov v vseh splošnih knjižnicah Koroške; organiziranje enotnega sistema pridobivanja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva; ohranitev in dostopnost koroškega domoznanskega gradiva kot sestavnega dela slovenske pisne in kulturne dediščine; sodelovanje pri skupnem portalu za dostop do digitaliziranih domoznanskih zbirk območja in države (KAMRA); načrtna digitalizacija vsega za območje pomembnega gradiva – vzpostavitev enotnega sistema virtualne knjižnice; smiselno usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva območja, tako da se ohrani za območje pomembna kulturna dediščina ter ohranja in razvija zavesti o identiteti pokrajine.

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij:

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva bo predstavljalo gradivo iz obveznega izvoda. Gradivo, bo obdelano v skladu s pravilnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja na voljo za izposajo. Iz naslova obveznega izvoda predvidevamo prejem okoli 2.500 enot gradiva. Načrtujemo tudi nakup 2 e-virov: **Arhiv Večera** (od 1945 do danes), pomembno za splošne knjižnice na območju, ki časnika Večer v tiskani obliki ne shranjujejo; izmed vseh časnikov in časopisov je v Večeru največ člankov in prispevkov z našega območja. Nakup izvajamo samostojno. **Press Reader** omogoča bralno izkušnjo dnevnega časopisja v elektronskem okolju na računalniku ali preko pametnih naprav. Izbiramo lahko med več kot 7.600 naslovi dnevnega časopisja in revij, iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih sveta, med njimi so tudi slovenski. Omogočen je oddaljen dostop. Nakup izvajamo v sodelovanju s Cosec. Naročniško razmerje zanj bomo podaljšali, ker je ob upoštevanju uporabe in vsebinskega področja njihova dostopnost za območje pomembna in nabava le- teh zato tudi upravičena. Območna zbirka (obvezni izvod in e-viri) bo namenjena uporabnikom širšega območja z osebno izposajo, brezplačno medknjižnično izposajo med vsemi knjižnicami na območju in oddaljenim dostopom do informacij za vse splošne knjižnice na območju

Osrednje knjižnice območja si bomo medknjižnično naročene fotokopije posredovali samo preko elektronske pošte, s ciljem hitrejšega posredovanja in racionalnejše porabe obstoječih finančnih sredstev. Z namenom poenotenja MKI na nacionalni ravni smo obstoječi dogovor uskladili z nacionalnim. Območno zbirko skupaj z e-viri bomo promovirali v medijih, na spletni strani knjižnice, na Facebook profilu knjižnice, s predstavitvami in prireditvami.

Strokovna pomoč knjižnicam območja:

S permanentnim svetovalnim delom bomo koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na območju 4 osrednjih knjižnic. V okviru knjižnične dejavnosti, ki so skupnega pomena, bomo spodbujali enakomeren razvoj dejavnosti na našem območju, usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic.

S srečanji in primeri dobre prakse bomo spodbujali sodelovanje med knjižnicami in skupaj reševali morebitne težave.

Izvajali bomo izobraževanja in svetovanja ter povezovanja na območju: področje IKT opreme in uporabe e-virov ter izposoja e-knjig, formalna obdelava knjižničnega gradiva (predvsem domoznanskega), prispevanje zgodb in prispevkov partnerjev za vnos na portal Kamra in vnašanje vsebin na Album Slovenije. OOK KOK Ravne bo organizirala oz. pripravila strokovna srečanja oz. izobraževanja ter sestanke, svetovanje, med drugim tudi strokovno srečanje, na katerem bomo osrednje knjižnice na območju seznanili z odločbo ministrstva in usklajenim vsebinskim in finančnim programom za 2022 ter poročilom o delu in doseženih rezultatih v letu 2021; strokovna srečanja, na katerih bomo obravnavali, seznanjali in svetovali pri različnih strokovnih vprašanjih; se trudili strokovna priporočili uresničevati v praksi; srečanja na predlog knjižnic območja, na katerem bomo svetovali pri strokovnih vprašanjih knjižnic na območju; projektih za najstnike, prenos praks z izobraževanj; strokovno srečanje, na katerem bomo z osrednjimi knjižnicami na območju oblikovali predloge za program nalog in skupnega delovanja na območju 2023. Spodbujali bomo udeležbo na izobraževanjih bodisi v fizični obliki ali na daljavo, ki jih bo za vse pripravil Učni center MKL. Če bo zaradi negotovih razmer zaradi korona krize le mogoče, bomo nekaj načrtovanega izvedli v fizični obliki, ker v virtualni ni možno, ostale pa bomo izvedli virtualno. Zato v pozivu v ta namen načrtujemo strošek nabave 1 licence aplikacije ZOOM, ki jo bomo potrebovali za sestanke na nacionalnem nivoju kot tudi v okviru območja.

Razvijanje skupnih dejavnosti s knjižnicami območja je zastavljeno dolgoročno. To sodelovanje se je v preteklih letih izboljšalo in doseženi rezultati so spodbudni za nadaljnje delo. Aktivno bomo še naprej sodelovali pri promociji e-virov, pri projektu digitalizacije in projektu Kamra. Nekatere zelo uspešne dejavnosti, v preteklih letih bomo nadaljevali in razvijali naprej. V letu 2022 bo KOK koordinirala naslednje skupne dejavnosti: **za uporabnika brezplačni medknjižnični izposoji na območju, »Lahko branje«, »Bodi kul - beri ful«, »Knjižne mišice«.**

Na področju načrtovanja vzdrževanja računalniških sistemov v knjižnicah na območju OOK(IKT) bomo vseskozi na voljo za svetovanje in usklajevanje IKT opreme ter jim nudili pomoč pri različnih težavah. Prav tako jim bomo posredovali novosti in koristne informacije glede IKT. Sodelovali bomo pri načrtovanem popisu IKT opreme na dan 31.12.2021, ki ga bo pripravila delovna skupina za IKT, Vsaka osrednja knjižnica bo izvedla popis opreme IKT v svoji knjižnici, sistemska administratorica iz OOK pa bo pripravila analizo in razlago pridobljenih podatkov. Na območju OOK bomo tudi v letu 2022 omogočali oddaljen dostop do izbranih elektronskih virov. Kot prejšnja leta bomo promovirali uporabo sodobnih spletnih storitev v povezavi s knjižnico (e-knjige, mCobiss in Cobiss+, Dobre knjige, ...) in drugimi informacijami spletnih portalov Kamre in dLib-a. Uporabnike bomo seznanjali na različne načine (promocije, letaki, izobraževanja, osebna svetovanja, ...). Posebna pozornost bo namenjena novostim na tehnološkem področju in novim storitvam. Sistemski administrator bo aktivno sodeloval v delovni skupini sistemskih administratorjev OOK, kjer bo z namenom uresničevanja dokumenta Strateške usmeritve na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2019–2028 v pomoč splošnim knjižnicam pri načrtovanju in usklajenem delovanju informacijske podpore v letu 2022

V obsegu seznanitve z območnimi nalogami in storitvami območne knjižnice bomo po potrebi izvajali mentorstvo za knjižnične delavce začetnike na območju in študente bibliotekarstva.

Z drugimi OOK na nacionalnem nivoju bomo aktivno sodelovali pri:

1. Kamra, nosilec Osrednja knjižnica Celje, vključili se bomo v vse aktivnosti v zvezi s portalom in sodelovali na sestankih urednikov (regijska urednica) ter v nadzornem odboru (direktorica) ter pri izobraževanjih za vnos na postal. Območna urednica bo sodelovala pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirala delo v regiji, pridobivala in povezovala aktivne partnerje, dodajala vsebine ter izvajala redakcijo.

2. Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika na vseh območjih, nosilec OOK Koroška osrednja knjižnica, usklajevali bomo vse potrebne postopke, sklepali dogovore z ostalimi deležniki projekta in skrbeli za pripravo dokumentov. Spremljali bomo izvajanje ter pripravljali analize storitve. **Prijavljamo kompetenčno vsebino v prilogi 2.**

3. Dobreknjige.si, nosilec Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica. Sodelovali bomo pri spletnem portalu s priporočilno kakovostno literaturo (vnašanje novih knjig in sodelovanje v uredniškem odboru, komunicirali bomo z vnašalci na svojem območju (svetovanje, pomoč pri vnašanju, izvajanje predstavitev in izobraževanj, ipd.) ter redno spremljali njihove vnose. Uredniki se bodo udeležili bralnih klubov za knjižničarje (predvidoma 10 preko ZOOM-a), sodelovali pri ocenjevanju zapisov, pri izboru naj vnašalca na portal, pri organizaciji in izvedbi regijskega srečanja z vnašalci portala.

4. Obrazi slovenskih pokrajin, nosilec Mestna knjižnica Kranj, sodelovali bomo z vnosom vsebin (biografij) in izvajali regijsko uredništvo. Udeleževali se bomo sestankov uredniškega odbora portala (zoom), sodelovali pri predlogih za posodobitve portala, pregledovali in potrjevali nova biografska gesla svojega območja, pri organizaciji delavnice za vnašalce svojega območja, pridobivali nove vnašalce na svojem območju, komunicirali z uporabniki portala, promovirali portal v lokalnih medijih in na družbenih omrežjih knjižnice.

5. Koordinacija dela storitev za uporabnike s posebnimi potrebami oz. ranljive skupine, nosilci knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, PIŠK Murska Sobota, KOK Ravne na Koroškem,. Sodelovali bomo raziskavi med uporabniki seniorji pri opredelitvi načinov in vsebine skupnega delovanja ter pri oblikovanju dokumenta o sodelovanju.

6. Učni center MKL, za usposabljanje OOK in Info točka e-gradiv javnih oblasti, nosilec MKL, načrtujemo udeležbo na namenskih izobraževanjih.

7. Center za razvoj bralne kulture in spodbujanje bralne pismenosti, nosilec Mariborska knjižnica, aktivno bomo sodelovali v delovni skupini in pri vseh aktivnostih. Delovna skupina se bo sestala na vsaj petih tematskih srečanjih. Za vsako srečanje bodo članice potrebovale pripravo in po vsakem srečanju bodo imele zadolžitve za izvedbo določenih dogovorov. Za vsako srečanje bo potrebna vsebinska priprava (pregled gradiva, pridobivanje informacij).

8. Domoznanstvo, nosilec knjižnica Ivana Potrča Ptuj, sodelavki iz domoznanskega oddelka bosta sodelovali pri vseh nalogah, ki si jih je skupina začrtala, se udeležili izobraževanj, se vključevali se v javno razpravo o problematiki zbiranja, hranjenja in posredovanja domoznanskega gradiva, trajnem ohranjanju digitalnega gradiva, obdelavi zapuščin in rokopisov, bibliografiji serijskih publikacij...Skupina za domoznanstvo ima v letu 2022 načrtovane pomembne in obširne aktivnosti. Pri vseh bosta domoznanki iz KOK aktivno sodelovali.

9. Skupni portal splošnih knjižnic Knjižnice.si, nosilec Mariborska knjižnica. Sodelovali bomo v uredniškem odboru in oblikovanju uredniške politike, pri vnosu novih in dopolnjevanju obstoječih vsebin po posameznih tematskih področjih, optimizaciji delovanja portala, aktualizaciji vsebin na portalu, promociji portala v vseh vrstah medijev in na različnih dogodkih.

10. Koordinacija dela skupine sistemskih administratorjev, nosilec Mariborska knjižnica. Z namenom uresničevanja dokumenta Strateške usmeritve na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2019–2028 in pomoč splošnim knjižnicam pri načrtovanju in usklajenem delovanju informacijske podpore bo informatičarka v letu 2022 sodelovala pri popisu opreme IKT, pripravi

dokumenta o varnostni politiki ter posodobitvi modela za izračun potrebnega števila informatika. Še naprej bo potekalo usposabljanje in prenos dobrih praks, informiranje in udeležba informatičarke iz OOK na izobraževanjih, konferencah...

11. Interventna skupina za Covid-19, vodi Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper.

V skupini sodelujemo koordinatorji OOK in bomo skupaj reagirali na nastale situacije v zvezi z epidemijo. sledili covid spremembam, ugotavljali učinke teh spremembe, ki vplivajo na knjižnice in obratno, se hitre prilagajali, iskali nove rešitve, prilagojene dejavnosti, skrbeli za difuzijo in promocijo dobrih praks med knjižnicami in v javnosti. Funkcija skupine bo pomembna tudi po epidemiji, ko bo potrebno uporabnike privabiti nazaj v knjižnice in bo potrebno prevetriti programe in dejavnosti.

12. Promocija območnosti, pridružili se bomo vsem aktivnostim, ki bodo namenjene skupni promociji OOK

13. Izvajali bomo izmenjavo dobrih praks med OOK.

Zaposleni OOK Koroška osrednja knjižnica so člani vseh delovnih skupin in uredniških odborov (direktorica je članica tudi Upravnega odbora Kamre). Redno se bodo udeleževali sestankov in aktivno sodelovali v delovnih skupinah.

Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva:

Koordinatorica OOK Ravne bo koordinirala zbiranje informacij o zavezancih za obvezni izvod in v sodelovanju s splošnimi knjižnicami na območju zavezance za oddajo obveznega izvoda sproti, s posebnim dopisom, obveščala o zakonskih obveznostih za njegovo oddajo.

Dopis za zavezance bomo po dogovoru posredovali osrednjim knjižnicam, ki bodo potem na svojem območju lažje poskrbele za obveščanje in posredovanje informacij tako zavezancem kot tudi zaposlenim v KOK Ravne. Koordinatorica bo tudi NUK posredovala informacije o zavezancih za obvezni izvod, ki jih bomo pridobili s strani knjižnic na območju.

Trudimo se, da so Informacije, ki jih nudimo našim uporabnikom kvalitetne in dostopne. V lokalnem prostoru bomo povezovali posameznike in organizacije ter z njimi sodelovali pri skupnih projektih in jih tudi koordinirali. Koordinirali bomo popularizacijo posebnih zbirk (domoznanske) z vodenji, ogledi, razstavami, spletno stranjo, portalom Kamra in dLib.

Predstavljali bomo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarskih nalog pri izbirnih vsebinah na Šolskih centrih Ravne in Slovenj Gradec-Muta ter osnovnih šolah na širšem območju. Z večjo domoznansko razstavo in manjšimi priložnostnimi razstavami bomo popularizirali gradivo iz posebnih zbirk na območju in koordinirali vodene ogleda za vse zainteresirane skupine.

Koordinirali bomo posebne tematske predstavitve digitaliziranega gradiva (dLib) in zgodbe na portalu Kamra v območnih knjižnicah. Tako bomo z vsebino digitaliziranega gradiva seznanili strokovne delavce knjižnic in hkrati tudi uporabnike in javnost na celotnem območju. Seveda pa se bomo (smo se že v letu 2020/2021) prilagodili tudi na izredne epidemiološke razmere in dejavnosti v primeru ukrepov zaježitve COVID-a 19 - vse te dejavnosti in aktivnosti bomo prenesli na splet (spletni dogodki, predstavitve, ogledi, ...) oz. jih izvajali vzporedno.

Koordinirali bomo bibliografsko obdelavo domoznanskega knjižnega in neknjižnega gradiva, člankov, drobnih tiskov, antikvarnega in rokopisnega gradiva. Morebitne probleme bomo reševali sproti (strokovna srečanja, razgovori, informacije po telefonu, e-pošti). Koordinirali bomo (med knjižnicami območja) pomoč in svetovanje pri obdelavi zahtevnejšega gradiva oz. gradiva z njihovega lokalnega območja in na to temo zanje pripravili izobraževanje. Načrtujemo več svetovanj, ki jih bomo sorazmerno z epidemiološkimi razmerami, prenesli na spletne medije (Zoom), e-pošto, telefon ...

V okviru območnosti že redno izvajamo normativno kontrolo imen domoznanskih avtorjev. Na našem območju pa bomo koordinirali bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo oz. osrednjim knjižnicam nudili strokovno pomoč pri razreševanju identitete domačih avtorjev in gesel.

Koordinatorica za domoznanstvo bo aktivno sodelovala v okviru delovne skupine za domoznanstvo, ki jo vodi Knjižnica Ivana Potrča Ptuj. Sodelovali bomo pri vseh načrtovanih aktivnostih, izobraževanjih za leto 2022 in aktivno prispevali svoj delež k skupnemu napredku. Načrtujemo dva do tri sestanke delovne skupine domoznancev OOK, v živo v Mestni knjižnici Ljubljana ali preko spletne konference.

Skrbeli bomo za pretok aktualnih informacij s področja domoznanstva med OK in za strokovno sodelovanje z drugimi sorodnimi ustanovami in združenji (muzeji, arhivi, ZBDS).

Kamra:

Sodelovali bomo pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirali delo v regiji, pridobivali in povezovali aktivne partnerje, dodajali vsebine ter izvajali redakcijo. Na območju Koroške poleg osrednje območne knjižnice delujejo tri osrednje knjižnice, v zadnjem času se je kot aktivni partner pri vnosu domoznanskih novic, pridružila Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Knjižnica Dravograd in Knjižnica Radlje ob Dravi zaradi pomanjkanja kadra same ne vnašajo vsebin na portal, so pa vsekakor pripravljene prispevati vsebine, ki bi jih vnesla območna urednica. Med sodelujočimi inštitucijami izstopa Koroški pokrajinski muzej, ki redno sodeluje s kvalitetnimi vsebinami, ki jih kot zgodbe na portal vnese območna urednica. Aktivno navezujemo stike z lokalnimi društvi in s posamezniki - zbiralci domoznanskega gradiva ter publicisti. V letu 2022 načrtujemo vnos štirih novih digitalnih zbirk. Udeleževali in sodelovali bomo na izobraževanjih, sestankih in delovnih skupinah ter v uredniškem odboru portala Kamra. V letu 2022 ne načrtujemo organiziranega usposabljanja za nove vnašalce vsebin s koroškega območja. Z vnašalko vsebin iz Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec bo potekalo svetovanje individualno, preko telefona ali video povezav.

Obrazi slovenskih pokrajin

Urednica portala Obrazi slovenskih pokrajin na našem območju bo aktivno sodelovala v okviru delovne skupine urednikov (za koordiniranje in portal je sicer pristojna/zadolžena Mestna knjižnica Kranj). Prispevali bomo nova gesla za portal in koordinirali ter obveščali potencialne vnašalce na območju (Koroška in Koroška v Avstriji) o izobraževanjih ter jim svetovali in pomagali pri morebitnih težavah in vprašanjih.

Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja:

Tudi izločanje in odpis knjižničnega gradiva predstavljata pomemben element za izgradnjo kakovostne in učinkovite knjižnične zbirke. Uspešnost izločanja in odpisa gradiva se meri z aktualnostjo zbirke, z obratom zbirke, pa tudi z zunanjim videzom gradiva v zbirki. Prav aktualnost zbirke je poleg izbora gradiva, ki ga uvrščamo v zbirko, zelo odvisna od izločanja in odpisovanja gradiva. Cilj je ustrezna knjižnična zbirka v vsaki knjižnici na območju in ustrezno usmerjanje izločenega gradiva na območju. Koroška osrednja knjižnica bo, kot že vsa leta doslej, izloženo in odpisano gradivo z območja usmerjala. Pri koordinaciji izločanja in usmerjanja knjižničnega gradiva bomo ravnali v skladu z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva Narodne in univerzitetne knjižnice in Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva Koroške osrednje knjižnice. Pričakujemo vsaj po en seznam izločenega gradiva letno iz vsake splošne knjižnice na območju. Sezname izločenega gradiva bomo posredovali Narodni in univerzitetni knjižnici, nato bomo z njim samostojno razpolagali. Tudi sicer bomo pri vprašanju izločanja in odpisa knjižničnega gradiva individualno svetovali knjižnicam na območju.

Promocija območnosti:

Nadaljevali bomo s promocijo in predstavitvami vseh nalog OOK, posebnosti Koroške osrednje knjižnice kot območne knjižnice (predstavitve v knjižnicah, medijih...). Uporabnike in širšo javnost bomo seznanjali z dostopom do e-virov, ki je zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju. Promovirali bomo portal Obrazi slovenskih pokrajin. Dejavnosti in storitve bomo predstavili javnosti na tiskovnih konferencah in na drugih prireditvah. Predvsem pa virtualno na spletni strani knjižnice in na FB profilu knjižnice.

Popularizirali bomo domoznansko zbirko s posebnimi zbirkami z vodenji, ogledi, razstavami, spletno stranjo, objavami v medijih ... Predstavljali bomo možnosti, ki jih ponujata domoznanska

zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarskih nalog. Z večjo domoznansko razstavo bomo popularizirali gradivo iz naših posebnih zbirk in organizirali vodene ogledne.

Osrednjim knjižnicam in uporabnikom na območju bomo ponudili možnost posebnih tematskih predstavitev digitaliziranega gradiva. Tako bomo z vsebino digitaliziranega gradiva seznanili strokovne delavce knjižnic in hkrati tudi uporabnike in javnost na območju. V Koroški osrednji knjižnici so podobne predstavitve gradiva iz posebnih zbirk že ustaljena praksa. V času korona krize smo glavno promocije že preusmerili v virtualno obliko.

Prav tako bomo javnosti predstavljali vsebine na portalu KAMRA.

Promovirali bomo skupno spletno stran slovenskih splošnih knjižnic Knjiznice.si in vse dejavnosti in storitve, vezane na delovanje osrednjih območnih knjižnic.

Sodelovanje z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani:

Z nacionalno knjižnico bomo sodelovali pri dopolnjevanju podatkov mreže splošnih knjižnic PAM, nakupu podatkovnih zbirk v sodelovanju s konzorcijem COSEC, preko katerega izvajamo nakup e-vira Press Reader, pri izvajanju zagotavljanju storitve dostopa na daljavo do podatkovnih zbirk in pri koordinaciji izločanja in usmerjanja knjižničnega gradiva, ter posredovali sezname izločenega gradiva z območja.

Sodelovali bomo s Službo za digitalizacijo v glede politike trajnega ohranjanja digitalnega gradiva in potencialnih rešitev na tem področju.

V sodelovanju z NUK-om in Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu bomo digitalizirali del zamejskega časopisa in sicer časopis Naš tednik – glasilo Krščanske ljudske stranke.

Tako zaposleni iz osrednje območne knjižnice kot tudi zaposleni iz splošnih knjižnic na območju se bomo udeleževali izobraževanj, ki jih bo nudila nacionalna knjižnica.

Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni

V okviru koordinacije dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem na nacionalni ravni so načrtovani stroški dela za načrtovane aktivnosti in izvedbo projektov.

V okviru stroškov dela so predvidene aktivnosti za usklajeno načrtovanje, usmerjanje, koordinacijo, podporo in evalvacijo dejavnosti (vključene v programih osrednjih območnih knjižnic) ter povezovanje s programi in cilji, sprejetimi v okviru Združenja splošnih knjižnic. Vodenje in financiranje projektov bo potekalo v okviru Združenja splošnih knjižnic v sodelovanju z drugimi deležniki na področju dejavnosti splošnih knjižnic (MK, NUK, NSKD, ZBDS, COSEC in drugi) po prioritetah, kot nadaljevanje projektov, ki so že v teku, in novih, ki imajo podlago v Strategiji razvoja slovenskih splošnih knjižnic. Nov strateški dokument razvoja slovenskih splošnih knjižnic za obdobje 2022 – 2026, ki izhaja iz njihovega poslanstva in vključuje usmeritve Agende 2030 ter vseh ključnih razvojnih dokumentov RS, bo predvidoma sprejet v začetku leta 2022. V letu 2022 bo v tesnem sodelovanju z deležniki pripravljen tudi akcijski načrt. Pomembna aktivnost koordinacije na nacionalni ravni bo podpora uvedbi kompetenčnih centrov in kompetenčnih vsebin, ki za slovenski knjižnični prostor predstavljajo nov razvojni pristop.

Program 2022 je začrtan tako, da ga zaradi negotovih razmer zaradi korona krize, v veliki meri lahko izvedemo tudi virtualno. V času priprave in usklajevanja programa namreč v zvezi z epidemiološkimi razmerami še vedno veljajo ukrepi vlade RS oz. priporočila NIJZ. V kolikor bo to ostalo v veljavi tudi v naslednjem letu, bomo, če se bo le dalo, vsaj pri delu dejavnosti njihovo izvedbo realizirali v digitalnem okolju.

Program dejavnosti Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika kot območne knjižnice je pripravljen v sodelovanju vseh koroški splošnih knjižnic in je sestavni del letnega programa in finančnega načrta Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem za leto 2022.

<i>Specifikacija fiksnih programskih stroškov, ki nastanejo kot posledica opravljanja zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje³:</i>	znesek v EUR 40.983
Prva naloga ⁴	12.207
Druga naloga ⁵	16.062
Tretja naloga ⁶	12.426
Četrta naloga ⁷	288
<i>Specifikacija variabilnih programskih stroškov:</i>	
Nakup domačih in tujih licenčnih elektronskih virov ⁸	8.000
Projekti digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva ⁹	12.444
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika ¹⁰	2.000
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni ¹¹	8.000
Nakup licence Zoom in sestanki OOK	500
Programski stroški skupaj	71.927

Podrobnejša obrazložitev načrtovanih programskih stroškov:

Plača bibliotekarja planirano:

1. naloga: 30 %, 12.207 €

2. naloga: 39 %, 16.207 €

3. naloga: 30 %, 12.426 €

4. naloga: 1 %, 288 €

Nakup podatkovnih zbirk 7.600 € (Arhiv Večera 3.000 €, PressReader 5.000 EUR), stroški medknjižnične izposoje za štiri osrednje knjižnice v mreži 500 x 4 = 2.000 EUR., koordinacija na nacionalni ravni 8.000 €, nakup licence Zoom 200 € in stroški sestankov OOK 300 €

2. Kompetenčne vsebine (projekti oziroma dejavnosti, ki omogočajo razvoj in optimizacijo delovanja določenega področja ali storitve v mreži splošnih knjižnic na nacionalni ravni, npr. skupni spletni portali).

.....
Kompetenčne vsebine podrobneje obrazložite v posebni prilogi.

³ Do največ 30.000 EUR.

⁴ Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij.

⁵ Nudenje strokovne pomoči vsem knjižnicam svojega območja.

⁶ Koordiniranje zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva za svoje območje.

⁷ Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja.

⁸ Do največ 10.000 EUR.

⁹ Do največ 12.500 EUR.

¹⁰ Do največ 500 EUR na osrednjo knjižnico v mreži.

¹¹ Do največ 8.000 EUR.

Specifikacija fiksnih programskih stroškov, ki nastanejo kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin:	znesek v EUR
	32.260
Specifikacija variabilnih programskih stroškov	
Lahko branje	2.000
Programski stroški skupaj ¹²	34.260

Podrobnejša obrazložitev načrtovanih programskih stroškov v posebni prilogi.

Pripravil(a):

Darja Molnar,

koordinatorka območnih nalog

Datum:
19.11.2021

žig

Podpis odgovorne osebe:
mag. Irena Oder,
direktorica

¹² Do največ 25.000 EUR.

PRILOGA 1: Predlog projekta digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva

Podatki o načrtovanem projektu digitalizacije¹³:

Naziv	Digitalizacija časopisa Naš tednik
Izvajalec	Nosilec digitalizacije je OOK, digitalizacijo pa bo izvedel zunanji partner z dolgoletnimi izkušnjami in referencami, z akreditacijo Arhiva Slovenije, ki bo nudil kvalitetno in ugodno storitev.
Partner(ji)	Knjižnica Radlje ob Dravi, Knjižnica Dravograd, Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Slovenska študijska knjižnica Celovec, NUK Ljubljana
Utemeljitev potrebe po digitalizaciji	Potreba po digitalizaciji slovenske periodike je pomembna tako za naše širše območje kot tudi za nacionalni nivo. Z njo se nadaljuje kontinuiteta že začete digitalizacije knjižničnih zbirk (v tem primeru periodike) s širšega območja in hkrati tudi na nacionalnem nivoju (dogovor vseh slovenskih knjižnic, da se v daljšem obdobju iz domoznanskih zbirk na vseh območjih digitalizira vsa slovenska periodika). Z digitalizacijo konkretnega časopisa smo pričeli že v prejšnjem letu (digitalizirali smo 19 letnikov) in s tem povečujemo možnosti priprave informacijskih vsebin za uporabnike s strani knjižničarjev na celotnem območju kot tudi na nacionalnem nivoju. S tem se poveča možnost dostopa do digitalne vsebine konkretnega časopisa z enega mesta (dLib) in se hkrati omogoči dostop do gradiva, ki ga v fizični obliki ne hrani nobena druga knjižnica na območju (in tudi večina knjižnic v Sloveniji ne). Digitalizacija konkretnega gradiva bo vsekakor prispevala k podpori in bolj usklajenemu razvoju splošnih knjižnic na širšem območju, prispevala bo tudi k zmanjševanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na območju in bo služila kot pomoč knjižničarjem iz splošnih knjižnic na območju in širše pri pripravi analitičnih informacij z različnih področij ter kot podpora dostopanju do konkretnih virov. Hkrati bo med seboj povezala več partnerjev (del gradiva se bo pridobil iz drugih knjižnic in s tem bomo v največji možni meri popolnili številke, letnike, ki so v območni zbirki pomanjkljivi).
Navedba prioritete	1. Prioriteta – Naš tednik
Pričakovani cilji	Pričakovani cilji so v prvi vrsti podpora usklajenemu razvoju splošnih knjižnic na območju in širše ter zmanjševanje razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na območju in nacionalnem nivoju. Z digitalizacijo bomo zagotovili popolno dostopnost omenjenega časopisa z enega mesta v digitalni obliki in omogočili zagotavljanje širšega in prostega dostopa knjižničarjem na širšem območju in tudi na nacionalni ravni (posledično pa seveda uporabnikom) do konkretne digitalne vsebine. Istočasno bomo z digitalizacijo tudi zaščitili

¹³ Prilogo je potrebno izpolniti za vsak projekt posebej.

	<p>originale ter trajno ohranili del slovenske kulturne dediščine (starejša periodika). Pričakujemo tudi izgradnjo digitalnih arhivskih in oglednih kopij za trajno hranjenje in možnost uporabe le-teh v namene raziskovanja, priprave razstav na območju, objav, izdaj raznih monografij, zbornikov. Pričakovan cilj je tudi sodelovanje z različnimi knjižnicami, ustanovami (ki hranijo tovrstno gradivo) na območju in na nacionalnem nivoju in s tem zagotavljanje najbolj popolnih kompletov digitalizirane periodike. Na območju bomo tudi povečali promocijo digitalne knjižnice in s tem tudi posebnih območnih zbirk na Koroškem.</p>
<p>Pričakovani rezultati</p>	<p>Pričakovani rezultati so, da bo omenjena digitalizacija konkretnega časopisa prispevala k zmanjšanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na območju in širše in s tem postopoma prispevala k bolj usklajenemu razvoju knjižnic na območju in širše. Rezultat digitalizacije bo služil tudi kot pomoč knjižničarjem iz splošnih knjižnic na območju in širše pri pripravi analitičnih informacij z različnih področij ter kot podpora našim članom in uporabnikom pri lažjem dostopu do konkretnih virov. Gradivo bomo dodali na dLib in s tem zagotovili večjo dostopnost do gradiva, sodelovali bomo z drugimi knjižnicami na območju (in širše) ter drugimi institucijami v smislu zagotavljanja največje možne popolnosti letnikov in števil omenjenega glasila. Pridobili bomo verodostojne in kakovostne digitalne kopije: originale optimizirane za dolgotrajno ohranjanje (arhivske kopije) ter operativne kopije optimizirane za uporabo. Z večjo možnostjo uporabe omenjenega gradiva v digitalni obliki z enega mesta pričakujemo tudi povečanje statistike ogledov (dLib): vpogledov v vsebino in v metapodatke</p>
<p>Načrtovane aktivnosti v letu 2022</p>	<p>Priprava gradiva (izbor najbolj popolnih letnikov) iz različnih knjižnic in lastne zbirke, obdelava gradiva v sistemu COBISS, priprava tehnične dokumentacije s strani NUK, oddaja gradiva v digitalizacijo, digitalizacija in priprava metapodatkov, pregled skenogramov digitaliziranega gradiva, oddaja gradiva za dLib v NUK, promocija digitaliziranega gradiva. V prihodnjem letu predvidevamo tudi začetek vnosa arhivskih skenogramov gradiva v repozitorij NUK-a.</p>
<p>Načrtovano število digitaliziranih</p>	<p>16.200 str.</p>

strani oziroma skenogramov	
Načrtovano število digitaliziranih predmetov (enot):	36 letnikov
Način izvedbe	Digitalizacija pri zunanjem izvajalcu
Terminski načrt	Prva polovica leta 2022 (do meseca julija) – priprava in obdelava gradiva, pridobitev tehnične dokumentacije in digitalizacija na zunanji lokaciji; druga polovica leta (do meseca septembra 2022) pregled skenogramov in oddaja gradiva za dLib.
Nadzor nad kakovostjo izvedbe	Gradivo bo digitaliziral zunanji izvajalec s certifikatom o revizijski skladnosti in z akreditacijo Arhiva Republike Slovenije. Naša informatičarka in seveda strokovnjaki z NUK (dLib) pred objavo preverijo skenograme oddanega gradiva, ki morajo ustrezati določenim merilom in kvaliteti in so določena že s tehnično dokumentacijo in UNESCO smernicami.
Način zagotovljene dolgotrajne hrambe	Arhivski in ogledni skenogrami se hranijo na zunanjem (eksternem) disku; v prihodnje predvidevamo vnos arhivskih skenogramov gradiva v repozitorij NUK-a.
Pričakovana dostopnost digitaliziranega gradiva uporabnikom	Digitalizirane vsebine bomo vključili na portala dLib in/ali Kamra, dosegljive bodo tudi v knjižnici (zunanji disk). Gradivo bo kot vir informacij dostopno vsem knjižnicam na območju in v Sloveniji, njihovim članom, uporabnikom, knjižničarjem, raziskovalcem, študentom.
Pričakovani učinki	Pričakujemo, da bo digitalizacija konkretnega gradiva prispevala k podpori in bolj usklajenemu razvoju splošnih knjižnic na širšem območju, prispevala bo tudi k zmanjševanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na območju in služila kot pomoč knjižničarjem iz splošnih knjižnic pri pripravi analitičnih informacij z različnih področij ter kot podpora dostopanju do konkretnih virov. Učinki, ki jih pričakujemo so predvsem zagotavljanje popolne dostopnosti do kompletnih letnikov časopisa v digitalni obliki in s tem zaščita originalov. Z digitalizacijo bomo prispevali k trajnem ohranjanju slovenske kulturne dediščine in prispevali k doseganju skupnega cilja vseh slovenskih knjižnic tudi v prihodnje. To pa je digitalizacija in prost dostop do vse slovenske periodike, izgradnja oglednih in arhivskih kopij za nadaljnjo uporabo (razstave, reprodukcije za razne objave ...). Pričakujemo sodelovanje z drugimi knjižnicami in institucijami, ki hranijo tovrstno

	<p>gradivo (in s tem popolnitev vseh letnikov, številčk ...). Zagotoviti želimo večje možnosti promocije tega gradiva, digitalne knjižnice in s tem knjižničnih območnih posebnih zbirk; dodati gradivo na dLib in/ali portal Kamra in s tem zagotoviti večjo dostopnost do gradiva in pomoč pri pripravi informacij za vse knjižničarje na območju in širše, člane knjižnic, uporabnike, študente, raziskovalce. Pričakujemo, da bo vse to doprineslo k pridobitvi verodostojnih in kakovostnih digitalnih reprodukcij: originalov optimiziranih za dolgotrajno ohranjanje (arhivske kopije) ter operativnih kopij optimiziranih za uporabo. Pričakovano je tudi povečanje statistike ogledov (dLib): vpogledov v vsebino in v metapodatke.</p>
Načrtovane oblike predstavitve rezultatov	<p>Promocijo digitaliziranega gradiva bomo izvajali na spletni strani knjižnice, na družabnih omrežjih (Youtube, Facebook), z objavo člankov oz. prispevkov v lokalnih medijih (časopisi, radio, lokalna TV), predstavitve digitaliziranega gradiva in izobraževanje knjižničarjev o digitaliziranem gradivu po osrednjih knjižnicah in drugih sorodnih institucijah na območju, promocija predavanj na družbenih omrežjih v zvezi z omenjeno tematiko</p>
Načrtovana cena/skenogram (v EUR)	0,60 € /17.000 + 22% DDV
Ocena stroškov skupaj (v EUR)	12.444 €

Kratka predstavitev vsebine predlaganega projekta digitalizacije (500–1000 zbp¹⁴):

Koroška osrednja knjižnica, v dogovoru z ostalimi knjižnicami našega območja, že nekaj let digitalizira koroško periodiko (časopise, časnike, revije), ki je izhajala na našem širšem območju. Sem spada tudi periodika, ki je izhajala na delu Koroške, ki se je po plebiscitu (leta 1920) priključil Avstriji. Digitalizirali smo precej časopisov in revij z našega (Slovenija) in zamejskega področja. Naš tednik je neprekinjeno izhajal od leta 1949 do 2003 v Celovcu na avstrijskem Koroškem. Imel je pomembno vlogo v življenju slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Pri vseh koroških zamejskih časopisih gre za njihov neprecenljiv pomen v smislu dragocenega gradiva, prispevkov o naši (Koroški) preteklosti, kot vira informacij in podatkov, ki so bili v preteklosti in bodo tudi v prihodnje služili kot bogat vir informacij za naše člane oz. uporabnike s širšega knjižničnega območja. Poleg tega predstavljajo tudi možnosti sodelovanja z raznimi drugimi raziskovalnimi institucijami na območju, arhivi, muzeji ...

Potreba po digitalizaciji slovenske periodike in konkretnega časopisa je pomembna tako za naše širše območje kot tudi za nacionalni nivo. Z njo se nadaljuje kontinuiteta že začete digitalizacije knjižničnih zbirk (v tem primeru periodike) s širšega območja in hkrati tudi na nacionalnem nivoju (dogovor vseh slovenskih knjižnic, da se v daljšem obdobju iz domoznanskih zbirk na vseh območjih) digitalizira vsa slovenska periodika. Z digitalizacijo konkretnega časopisa smo pričeli

¹⁴ Znaki brez presledkov.

že v prejšnjem letu (digitalizirali smo 19 letnikov) in s tem povečujemo možnosti priprave informacijskih vsebin za uporabnike na celotnem območju (vse knjižnice) kot tudi na nacionalnem nivoju. S tem se poveča možnost dostopa do digitalne vsebine konkretnega časopisa z enega mesta (dLib) in se hkrati omogoči dostop do gradiva, ki ga v fizični obliki ne hrani nobena knjižnica na območju (in tudi večina knjižnic v Sloveniji ne). Digitalizacija konkretnega gradiva bo vsekakor prispevala k podpori in bolj usklajenemu razvoju splošnih knjižnic na širšem območju, prispevala bo tudi k zmanjševanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na območju in služila kot pomoč knjižničarjem iz splošnih knjižnic na območju in širše pri pripravi analitičnih informacij z različnih področij ter kot podpora dostopanju do konkretnih virov od doma (sploh v času epidemioloških razmer, ki zmanjšujejo možnost fizičnega dostopa do gradiva, ki se lahko prebira le v čitalnicah). Hkrati bo med seboj povezala več partnerjev (del gradiva se bo pridobil iz drugih knjižnic in s tem bomo v največji možni meri popolnili številke in letnike, ki v območni zbirki manjkajo).

PRILOGA 2: Kompetenčne vsebine (projekti oziroma dejavnosti, ki omogočajo razvoj in optimizacijo delovanja določenega področja ali storitve v mreži splošnih knjižnic na nacionalni ravni, npr. skupni spletni portali).

Podatki o načrtovani kompetenčni vsebini¹⁵:

Naziv	Zagotavljanje brezplačne medknjižnične izposoje (MKI) za končnega uporabnika.
Izvajalec	Zaposleni v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem.
Partner(ji)	Vse ostale osrednje območne knjižnice v mreži splošnih knjižnic. Izvajalec poštних / logističnih storitev (do aprila 2022 je pogodba (št. pogodbe 2/80-2-1979/1-2019/PL), sklenjena s Pošto Slovenije).
Pridobljen status kompetenčnega centra	Ne.
Utemeljitev potrebe po kompetenčni vsebini	Medknjižnična izposoja je potrebna in dragocena storitev slovenskih splošnih knjižnic. Prebivalcem / uporabnikom zagotavlja možnost enakopravnega dostopa do povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij. Storitev v sedanjem obsegu – za končnega uporabnika brezplačna MKI na območju posamezne osrednje območne knjižnice – je med uporabniki priljubljena in uporabljana, kaže pa se potreba po (brezplačni) izposoji tudi iz knjižnic izven uporabnikovega matičnega knjižničnega območja. V času epidemije Covid19 se je ta storitev izkazala za zelo dobrodošlo in učinkovito, saj je v marsikatero knjižnično gradivo ravno po tej poti našlo pot do uporabnika. V tem času se je medknjižnična izposoja na nivoju celotne države zelo povečala.
Opredelitev ciljne skupine	Vsi člani slovenskih splošnih knjižnic.

¹⁵ Prilogo je potrebno izpolniti za vsak(o) projekt/storitev posebej.

uporabnikov na širšem območju	
Usklajenost načrtovane vsebine med knjižnicami ¹⁶	<p>Zaposleni v Koroški osrednji knjižnici vodimo projekt MKI za potrebe vseh osrednjih območnih knjižnic. Usklajujemo vse potrebne postopke, sklepamo dogovore z ostalimi deležniki projekta in skrbimo za pripravo dokumentov. Spremljamo izvajanje ter pripravljamo analize storitve. Z osrednjimi območnimi knjižnicami imamo sklenjeno »Konzorcijsko pogodbo o sodelovanju pri izbiri izvajalca poštnih in z njimi povezanih storitev v okviru projekta izvajanja brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike splošnih knjižnic« (19. 2. 2016). Za izvajanje storitve na posameznih območjih pa imajo posamezne območne knjižnice sklenjen pisni dogovor o izvajanju brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike z osrednjimi knjižnicami svojega območja.</p> <p>Za praktično izvajanje storitve na posameznem knjižničnem območju skrbimo zaposleni v vseh slovenskih splošnih knjižnicah.</p>
Pričakovani splošni cilji	Končni cilj je zagotavljanje brezplačne medknjižnične izposoje za člane splošnih knjižnic na nivoju države na relacijah med vsemi splošnimi knjižnicami
Pričakovani izvedbeni cilji v letu 2022	<p>Podpis nove pogodbe z izvajalcem poštnih / logističnih storitev za obdobje 2022 – 2025. Vključitev novih partnerjev v projekt. Izdelava simulacije poteka nadgradnje storitve na poti do končnega cilja.</p>
Načrtovane aktivnosti v letu 2022	<p>Priprava javnega poziva za ponudnika poštnih / logističnih storitev, izbor izvajalca in sklenitev pogodbe za obdobje 2022 – 2025.</p> <p>Vključevanje drugih partnerjev v projekt: Ministrstvo za kulturo, Združenje splošnih knjižnic.</p> <p>Izdelava simulacije poteka nadgradnje storitve zagotavljanja brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika v razširjeno obliko med vsemi slovenskimi splošnimi knjižnicami in iskanje možnosti za potrebna (dodatna) finančna sredstva.</p>

¹⁶ V primeru, da v načrtovani kompetenčni vsebini sodeluje več knjižnic, le-te sredstva načrtujejo v sorazmernih deležih.

Pričakovani rezultati	Dosežen konsenz med partnerji v projektu glede kriterijev in načina izvajanja brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na nivoju države na relacijah med vsemi splošnimi knjižnicami in izdelan finančni načrt za zagotavljanje izvajanja storitve v načrtovanem obsegu, kot ga zagotavljajo dogovori med knjižnicami posameznih območij in Konzorcijska pogodba o sodelovanju pri izbiri izvajalca poštnih in z njimi povezanih storitev v okviru projekta izvajanje brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike splošnih knjižnic z dne 19.2.2016 med desetimi OOK.
Terminski načrt	Januar 2022: priprava javnega poziva za ponudnika poštnih / logističnih storitev. Februar 2022: izbor izvajalca poštnih / logističnih storitev za obdobje 2022 – 2025. Marec 2022: podpis pogodbe z izbranim izvajalcem poštnih / logističnih storitev za obdobje 2022 – 2025. April 2022 – junij 2022: vključevanje drugih partnerjev v projekt in pregled statističnih podatkov slovenskih splošnih knjižnic za leto 2020 (število opravljenih medknjižničnih izposoj gradiva na fizičnih nosilcih). Julij 2022 – oktober 2022: izdelava simulacije poteka nadgradnje storitve zagotavljanja brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika v razširjeno obliko med vsemi slovenskimi splošnimi knjižnicami, ki vključuje možnosti za potrebna (dodatna) finančna sredstva in je podlaga za prehod na praktično in aktivno izvajanje v letu 2023.
Način izvedbe	Pregled pozivne dokumentacije v zvezi s predmetom javnega poziva. Predstavitev projekta in pogovori s predstavniki Ministrstva za kulturo, Združenja splošnih knjižnic. Proučitev statističnih podatkov o številu medknjižničnih naročil na fizičnih nosilcih in njihovi realizaciji za leto 2021. Pregled finančnega stanja na postavki medknjižnične izposoje posameznih osrednjih območnih knjižnic in iskanje možnosti za zagotovitev potrebnih (dodatnih) finančnih sredstev.
Nadzor nad kakovostjo izvedbe	Sprotno obveščanje vseh partnerjev o pomembnejših projektnih aktivnostih. Vsi partnerji sproti poročajo o poteku storitve in morebitnih težavah pri izvajanju s strani izvajalca. V primeru težav (prevzem paketov, dostava paketov s strani izvajalca,

	naročilo nalepk za MKI...) osrednje knjižnice to sporočijo svoji OOK ali Koroški osrednji knjižnici, ki je koordinator storitve na nacionalnem nivoju. KOK s telefonsko ali telefonsko kontaktira izvajalca, ki mora težavo nemudoma odpraviti.
Pričakovani pozitivni učinki na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju	Nadgrajena storitev brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na nivoju države je kazalec dobrega, povezovalnega in ciljno usmerjenega dela slovenskih splošnih knjižnic za potrebe končnih uporabnikov. Statistika dobavljenega in naročenega gradiva posamezne knjižnice lahko nudi dober pregled nad lokalnimi potrebami članov knjižnice in kot pomoč pri njeni nabavni politiki.
Pričakovano zmanjšanje razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na širšem območju	Nobena knjižnica ni samozadostna in mora v največji možni meri upoštevati potrebe in prednosti za končnega uporabnika. Medknjižnična izposoja je storitev, ki to omogoča.
Pričakovana dostopnost rezultatov za uporabnike na širšem območju	Z brezplačno medknjižnično izposajo prebivalcem / uporabnikom zagotavljamo možnost enakopravnega dostopa do povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, ne glede na velikost in stopnjo razvitosti knjižničnega območja, iz katerega prihajajo.
Načrtovane oblike predstavitve rezultatov	Priloga pisnega poročila poteka storitve (vsebinsko in finančno). Predstavitev rezultatov na podlagi načrtovane simulacije storitve za leto 2021.
Nadaljnje razvojne možnosti načrtovane vsebine	Mednarodna dobava / dostopnost gradiv in kopij, k čemur nas spodbujajo tudi IFLINE smernice medknjižnične izposoje gradiva in dobave dokumentov.
Ocena stroškov (v EUR)	2.000

Kratka predstavitev načrtovane kompetenčne vsebine (500–1000 zbp¹⁷):

Medknjižnična izposoja (MKI) je potrebna in dragocena storitev slovenskih splošnih knjižnic.

Z brezplačno MKI prebivalcem / uporabnikom zagotavljamo možnost enakopravnega dostopa do povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, ne glede na velikost in stopnjo razvitosti knjižničnega območja, iz katerega prihajajo.

¹⁷ Znaki brez presledkov.

Storitev v sedanjem obsegu – za končnega uporabnika brezplačna MKI na območju posamezne osrednje območne knjižnice – je med uporabniki priljubljena in uporabljana, kaže pa se potreba po (brezplačni) izposoji tudi iz knjižnic izven uporabnikovega matičnega knjižničnega območja.

Končni cilj je zagotavljanje brezplačne MKI za uporabnike splošnih knjižnic na nivoju države na relacijah med vsemi splošnimi knjižnicami, kompetenčno vsebino pa je nadalje mogoče vključiti tudi v mednarodno dobavo / dostopnost gradiv in kopij.

Zaposleni v Koroški osrednji knjižnici koordiniramo projekt MKI za potrebe vseh osrednjih območnih knjižnic. V letu 2022 želimo doseči konsenz med partnerji v projektu glede kriterijev in načina izvajanja brezplačne MKI za končnega uporabnika na nivoju države in izdelati finančni načrt za zagotavljanje izvajanja storitve v načrtovanem obsegu.

Podrobnejši finančni načrt

Specifikacija fiksnih programskih stroškov, ki nastanejo kot posledica izvajanja načrtovane kompetenčne vsebine	znesek v EUR
Medknjižnična izposoja	4.768
Specifikacija variabilnih programskih stroškov	
Programski stroški skupaj	4.768

Podrobna obrazložitev načrtovanih programskih stroškov:

Plača bibliotekarja: 13 %, 4.768 €

Podatki o načrtovani kompetenčni vsebini¹⁸:

Naziv	Lahko branje
Izvajalec	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
Partner(ji)	<p>Pri izvajanju storitev in dejavnosti na področju lahkega branja zaposleni v Koroški osrednji knjižnici sodelujejo z različnimi organizacijami in posamezniki, kar pripomore k dejavnejšemu vključevanju ranljivih ciljnih skupin v družbo. Knjižnica sodeluje s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrom za usposabljanje, delo in varstvo CUDV Črna na Koroškem, - Društvom upokojencev Ravne na Koroškem, - Medgeneracijskim centrom Ravne na Koroškem, - Domom starostnikov Dravograd, - Domom starejših Na Fari, Prevalje, - Društvom invalidov Mežiške doline, - Društvom Altra, - Ozaro Slovenije, Pisarno za informiranje in svetovanje Ravne na Koroškem, - Osnovno šolo Juričevega Drejčka Ravne na Koroškem, - MOCIS, Centrom za izobraževanje odraslih Ravne na Koroškem, - Centrom za socialno delo Ravne na Koroškem, - Zavodom RISA, Centrom za splošno, funkcionalno in kulturno opismenjevanje, - Zvezo Sožitje - zvezo društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenije, - Društvom za prilagojeno obliko komunikacij Labra, - Integra Inštitutom, Inštitutom za razvoj človekovih potencialov, - Univerzo v Mariboru, Pedagoško fakulteta (UM PEF), - šolskimi in splošnimi knjižnicami na Koroškem in Sloveniji.
Pridobljen status kompetenčnega centra	Ne. V septembru 2021 je bila oddana vloga za pridobitev statusa kompetenčnega centra, odgovora od Komisije za kompetenčne centre pri Združenju splošnih knjižnic še nismo prejeli.
Utemeljitev potrebe po kompetenčni vsebini	<p>V Sloveniji, ki, ko govorimo o razvoju in uporabi koncepta lahkega branja, zaostaja za severnimi in zahodnimi evropskimi državami, nujno potrebujemo nova znanja, metode in didaktična gradiva, njihovo razširitev ter sistematično ureditev področja.</p> <p>Po podatkih različnih raziskav, tudi mednarodnih, več kot 25 % odrasle populacije ne dosega pričakovane stopnje bralnih in pisnih spretnosti ob zaključku osnove šole. Podobno ugotavlja Andragoški center Slovenije, ki je leta 2016 objavil rezultate mednarodne raziskave o kompetencah odraslih – PIAAC 2016. Po teh podatkih ima vsak četrti odrasli prebivalec Slovenije slabše razvite bralne spretnosti, kar je</p>

¹⁸ Prilogo je potrebno izpolniti za vsak(o) projekt/storitev posebej.

	<p>precej pod povprečjem držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). V okviru dvoletnega projekta (2017-2019) Lahko je brati: razvoj temeljnih usmeritev, metod, didaktičnih gradiv in spremljajočih orodij za lahko branje v Sloveniji smo v okolju, kjer deluje Koroška osrednja knjižnica, izvedli anketo in na podlagi dobljenih rezultatov ugotovili, da so potrebe po razvoju tega področja velike. Pri svojem delu opažamo tudi vedno večje povpraševanje po tovrstnem gradivu. Vsi ti rezultati in izkušnje nakazujejo, da ranljive ciljne skupine za aktivno vključevanje v družbo potrebujejo razvoj lahkega branja.</p> <p>Tudi drugim knjižnicam svetujemo, da najprej analizirajo okolje in na podlagi dobljenih rezultatov ugotovijo potrebe, ki so izhodišča za nadaljnji razvoj.</p> <p>Pomena razvoja področja lahkega branja se morajo zavedati tudi ustanove in društva, ki lahko z lahko berljivimi informacijami lažje dostopajo do svojih uporabnikov in delajo z njimi, jih informirajo, dajejo nasvet in imajo od tega koristi. Po drugi strani bolj učinkovito identificirajo potrebe svojih uporabnikov, pridobijo nove člane in razširijo svojo ponudbo glede na potrebe in želje ranljivih ciljnih skupin. Na ta način gradimo inkluzivno skupnost.</p>
<p>Opredelitev ciljne skupine uporabnikov na širšem območju</p>	<p>Spološne knjižnice so pomembne kulturne institucije v lokalnih skupnostih ter hkrati izobraževalna in informacijska središča, ki ustvarjajo pogoje za razvoj posameznika in njegovo aktivno vključevanje v družbo.</p> <p>Prebivalci, ki so iz različnih razlogov slabše pismeni, potrebujejo lahko branje za funkcioniranje v družbi. Z dostopom do informacij uporabnik lažje komunicira z okoljem, kar preprečuje frustracije in omogoča zadovoljevanje potreb in uresničevanje pravic. Samo informirani uporabniki, ki jim je omogočena učinkovita komunikacija, so lahko aktivno vključeni v družbo na vseh področjih (kultura, sociala, zdravstvo, izobraževanje itd.).</p> <p>Ciljna skupina so uporabniki lahkega branja, ki jih razvrščamo v dve skupini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ljudje, ki zaradi različnih oviranosti trajno potrebujejo lahko berljive informacije in publikacije (npr. ljudje, ki doživljajo disleksijo, motnjo v duševnem razvoju, motnje avtističnega spektra, demenco ali afazijo, osebe z nevropsihičnimi težavami, gluhi in naglušni, gluho-slepi, slepi in slabovidni itd.), - ljudje, ki imajo slabše razvito veščino branja ali slabo poznajo jezik in sčasoma mogoče ne bodo imeli več potrebe po lažje berljivih tekstih (npr. priseljenci, neizkušeni bralci, otroci, ki svoje jezikovne kompetence še razvijajo ...).
<p>Usklajenost načrtovane</p>	<p>/</p>

vsebine med knjižnicami ¹⁹	
Pričakovani splošni cilji	<p>Pričakovani splošni cilji so naslednji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - večja prepoznavnost področja lahkega branja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni tako med uporabniki kot strokovno javnostjo, - enotno delovanje knjižnic na področju lahkega branja, - povečan vpliv območnih knjižnic na nadaljnji razvoj splošnih knjižnic, - strokovno usposobljeno knjižničarsko osebje, - okrepitev sodelovanja z različnimi organizacijami (organizacije s področja vzgoje in izobraževanja, varstva ljudi z ovirami, varstva starejših, centrov za izobraževanje odraslih itd.) in posamezniki; - dejavnejše vključevanje ranljivih ciljnih skupin v aktivnosti knjižnic, - enotno komunikacijsko in računalniško opremljanje; - enotno opremljanje knjižničnega gradiva (piktogrami, vsebinska in formalna obdelava).
Pričakovani izvedbeni cilji v letu 2022	<p>Pričakovani izvedbeni cilji v letu 2022 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba ankete med slovenskimi splošnimi knjižnicami in analiza rezultatov, - izdelava strokovnih priporočil in smernic za razvoj lahkega branja na področju knjižničarstva (z možnostjo, da se njihova priprava konča v letu 2023), - predelava besedil in dokumentov na spletni strani Koroške osrednje knjižnice v lahko branje, - izdelava predstavitvene brošure Koroške osrednje knjižnice v lahko branje; zaradi potreb ciljne skupine (starejši, tujci, uporabniki s posebnimi potrebami) bo brošura v tiskani obliki, prav tako je informacijska pismenost pri tej ciljni skupini slabša), - objava strokovnega članka in poljudnih člankov na področju lahkega branja, - izvedba delavnic za uporabnike lahkega branja (izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, predstavitev ponudbe in dejavnosti itd.), - izvedba izobraževanj za strokovne delavce – knjižničarje (izobraževanje s področja lahkega branja, predstavitev in izbor literature, delo z uporabniki ranljivih ciljnih skupin itd.), - svetovanje splošnim knjižnicam pri izvajanju storitev in dejavnosti za uporabnike lahkega branja, - redno strokovno spremljanje novosti na izbranem področju in razvojno delovanje, - sodelovanje pri prijavih na nacionalne in mednarodne projekte, - priprava, dopolnjevanje in posredovanje seznama gradiva

¹⁹ V primeru, da v načrtovani kompetenčni vsebini sodeluje več knjižnic, le-te sredstva načrtujejo v sorazmernih deležih.

	<p>v lahkem branju za odrasle,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopolnjevanje zbirke Berem zlahka z novim gradivom, - skrb za promocijo, - izpeljava vseh storitev in dejavnosti, ki so namenjene uporabnikom ranljivih ciljnih skupin in so našteje v razdelku Načrtovane aktivnosti v letu 2022.
<p>Načrtovane aktivnosti v letu 2022</p>	<p>Uspešno vključevanje uporabnikov lahkega branja je mogoče le, če jim pri oblikovanju storitev in dejavnosti posvečamo dovolj pozornosti ter imamo primerno znanje.</p> <p>V letu 2022 bomo nadaljevali z izvajanjem naslednjih storitev in dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ob vpisu brezplačna članarina ali članarina s popustom, - podaljšan rok izposoje (po dogovoru), - podaljšan rok rezervacije (po dogovoru), - priprava seznama gradiv v lahkem branju, - izbira in pomoč »osebnega knjižničarja«, - individualno izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, - računalniško opismenjevanje, - bralne skupine, - bralna srečanja, - Knjižnica na obisku: dostava knjig po pošti ali na dom, - Knjižna paberkovanja: mesečna srečanja starejših ob knjigah, - Korošci pa bukve beremo: bralna značka za odrasle, ki poteka tudi v lahkem branju in vključuje stanovalce domov starejših in varstveno delovnih centrov, - tematska predavanja, - vodenje po knjižnici, - bibliopedagoške ure, - priprava, dopolnjevanje in posredovanje seznama gradiva v lahkem branju za odrasle (seznam je dosegljiv na spletni strani Koroške osrednje knjižnice https://www.knjiznica-ravne.si/beremzlahka/lahko-branje-2/). <p>Za uporabnike je v lahko branje predelana vpisnica in izjava o oprostitvi plačila letne članarine.</p> <p>V letu 2022 načrtujemo izvedbo nekaterih novih dejavnosti, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvedba ankete med slovenskimi splošnimi knjižnicami in na podlagi dobljenih rezultatov priprava aktivnosti za ostale knjižnice, - izdelava strokovnih priporočil in smernic za razvoj lahkega branja na področju knjižničarstva, - predelava besedil in dokumentov na spletni strani Koroške osrednje knjižnice v lahko branje, - izdelava predstavitvene brošure Koroške osrednje knjižnice v lahko branje; zaradi potreb ciljne skupine (starejši, tujci, uporabniki s posebnimi potrebami) bo brošura v tiskani obliki,

	<ul style="list-style-type: none"> - priprava strokovnega članka in poljudnih člankov na področju lahkega branja, - izvedba delavnic za uporabnike lahkega branja (izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, predstavitev ponudbe in dejavnosti itd.), - izvedba izobraževanj za strokovne delavce – knjižničarje (izobraževanje s področja lahkega branja, predstavitev in izbor literature, delo z uporabniki ranljivih ciljnih skupin itd.), - svetovanje splošnim knjižnicam pri izvajanju storitev in dejavnosti za uporabnike lahkega branja, - redno strokovno spremljanje novosti na izbranem področju in razvojno delovanje, - sodelovanje pri prijavih na nacionalne in mednarodne projekte, - skrb za promocijo.
Pričakovani rezultati	<p>Glavni pričakovani rezultati so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enotno delovanje knjižnic na področju lahkega branja, - enotno komunikacijsko in računalniško opremljanje, - enotno opremljanje knjižničnega gradiva (piktogrami, vsebinska in formalna obdelava → zasnova in postavitve zbirke Berem zlahka, v okviru projekta Lahko je brati je bil pripravljen predlog knjižničnega modela, ki je uporaben za vse slovenske knjižnice in je podrobneje opisan v strokovni monografiji Lahko je brati: lahko branje za strokovnjake), - strokovno usposobljeno knjižničarsko osebje, - boljša prepoznavnost področja lahkega branja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni med javnostjo in strokovno javnostjo, - dejavnejše vključevanje ranljivih ciljnih skupin v aktivnosti knjižnice, - okrepitev sodelovanja z različnimi organizacijami (organizacije s področja vzgoje in izobraževanja, varstva ljudi z ovirami, varstva starejših, centrov za izobraževanje odraslih itd.) in posamezniki.
Terminski načrt	<p>Načrtovane aktivnosti bomo izvedli v letu 2022, aktivnosti se bodo izvajale skozi vse leto, spodaj naštetih pa se bodo izvedle oz. dokončale v času od oktobra do decembra. Te so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdelava strokovnih priporočil in smernic za razvoj lahkega branja na področju knjižničarstva (z možnostjo, da se njihova priprava konča v letu 2023), - priredba besedil in dokumentov na spletni strani Koroške osrednje knjižnice v lahko branje, - izvedba izobraževanj za strokovne delavce – knjižničarje (izobraževanje s področja lahkega branja, predstavitev in izbor literature, delo z uporabniki ranljivih ciljnih skupin itd.).
Način izvedbe	<p>Načrtovane aktivnosti bomo izvedli za to področje usposobljeni bibliotekarji, in sicer z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organiziranjem, vodenjem in izvajanjem zgoraj naštetih aktivnosti tako za uporabnike kot strokovne delavce,

	<ul style="list-style-type: none"> - pregledom literature in pripravo strokovnih priporočil in smernic za razvoj lahkega branja na področju knjižničarstva, - pripravo anketnega vprašalnika za splošne knjižnice in analizo rezultatov, - priredbo besedil in dokumentov na spletni strani Koroške osrednje knjižnice v lahko branje.
<p>Nadzor nad kakovostjo izvedbe</p>	<p>Kakovost izvedbe se bo preverjala s povratnimi informacijami sodelujočih pri aktivnostih, pogovorih itd. Prav tako se lahko kakovost preverja s pomočjo kazalnikov in kriterijev za dostopnost knjižnic (ti so bili izdelani v okviru projekta Lahko je brati in so predstavljeni v strokovni monografiji Lahko je brati: lahko branje za strokovnjake). Zaposlenim v knjižnicam so lahko v pomoč pri ugotavljanju uspešnosti dela z uporabniki lahkega branja. Kriteriji in kazalniki se lahko uporabljajo v procesu načrtovanja in v procesu vrednotenja storitev in dejavnosti. V nadaljevanju so navedeni temeljni oz. osnovni kazalniki in kriteriji, ki jih po potrebi vsaka knjižnica dopolnjuje glede na okolje, v katerem deluje.</p> <p>Kazalniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - število enot in naslovov knjižničnega gradiva v lahkem branju, - letni prirast števila enot v lahkem branju – nakup, - število izposojenih enot knjižničnega gradiva v lahkem branju - število storitev, dejavnosti in projektov, namenjenih vključevanju uporabnikov s posebnimi potrebami, - število organiziranih obiskov knjižnice, - število organizacij iz lokalnega okolja, s katerimi knjižnica sodeluje. <p>Kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostop do knjižnice in knjižničnih prostorov, - dostop do gradiva in informacij, - ustrezna postavitve gradiva v lahkem branju, - opremljenost z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, - ustrezno izobražen in usposobljen knjižnični kader, ki se stalno strokovno izpopolnjuje.
<p>Pričakovani pozitivni učinki na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju</p>	<p>Med glavne pričakovane pozitivne učinke štejemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - boljša prepoznavnost področja lahkega branja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni med javnostjo in strokovno javnostjo, - enotno delovanje knjižnic na področju lahkega branja, - enotno komunikacijsko in računalniško opremljanje, - enotno opremljanje knjižničnega gradiva (piktogrami, vsebinska in formalna obdelava), - povečan vpliv območnih knjižnic na nadaljnji razvoj splošnih knjižnic,

	<ul style="list-style-type: none"> - strokovno usposobljeno knjižničarsko osebje, - priprava in izvajanje skupnih projektov, - dejavnije vključevanje ranljivih ciljnih skupin v aktivnosti knjižnic, - okrepitev sodelovanja z različnimi organizacijami (organizacije s področja vzgoje in izobraževanja, varstva ljudmi z ovirami, varstva starejših, centrov za izobraževanje odraslih itd.) in posamezniki.
<p>Pričakovano zmanjšanje razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na širšem območju</p>	<p>Vse naše dosedanje, prav tako tudi bodoče delo prispeva k enotnemu delovanju knjižnic na temeljnih strokovnih področjih, ki se nanašajo na lahko branje. Na tem področju redno spremljamo novosti, delujemo razvojno, svetujemo itd. V prihodnjem letu bo še večji poudarek na sistematičnem izobraževanju knjižničarjev in uporabnikov knjižnic. Že do sedaj smo svoje izkušnje in izsledke dvoletnega projekta predstavljali strokovni javnosti. Z izobraževanjem, promocijo, svetovanjem bomo vplivali na poenoteno delovanje knjižnic (enotno komunikacijsko in računalniško opremljanje, opremljanje knjižničnega gradiva itd.) in s tem tudi razvojno delovali.</p>
<p>Pričakovana dostopnost rezultatov za uporabnike na širšem območju</p>	<p>Za širjenje informacij oz. rezultatov dela, obveščanje javnosti in promocijo bomo poskrbeli na različne načine, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>na regionalni ravni:</u> <ul style="list-style-type: none"> - z obveščanjem o novostih preko spletne in facebook strani knjižnice, - z objavo člankov in prispevkov v lokalnih medijih, - z razvojem spletne strani in priredbo besedil na spletni strani Koroške osrednje knjižnice v lahko branje, - s predstavitveno brošuro Koroške osrednje knjižnice v lahkem branju, - z razstavami, - z izvedbo sodelovalnih dogodkov z lokalnimi društvi, organizacijami itd. (CUDV Črna na Koroškem, Zavod Risa, Društvo Altra, Društvo upokojencev Ravne na Koroškem itd.), - z organiziranimi obiski knjižnice in izvedbo bibliopedagoških ur, - z individualnimi izobraževanji uporabnikov za samostojno uporabo knjižnice, - z organizacijo delavnic za uporabnike lahkega branja, - z organizacijo izobraževanj za ljudi, ki se ukvarjajo z uporabniki lahkega branja. • <u>na nacionalni ravni:</u> <ul style="list-style-type: none"> - s pisanjem strokovnih in poljudnih člankov, - z udeležbo na nacionalnih konferencah,

	<ul style="list-style-type: none"> - z organiziranjem in izvedbo izobraževalnih dogodkov za knjižničarje (priprava seznama literature, ponudba storitev in dejavnosti itd.), - s sodelovanjem pri različnih projektih, - z rednimi sestanki z organizacijami in/ali individualnimi uporabniki za spodbujanje predlogov in pobud. <p>Uporabniki bodo tako na lokalni kot nacionalni ravni seznanjeni z rezultati dela, ki jim bodo tudi brezplačno na voljo. Vsaka knjižnica mora v svojem okolju poskrbeti za promocijo ter dostopnost storitev in dejavnosti namenjenih ranljivim ciljnim skupinam</p>
<p>Načrtovane oblike predstavitve rezultatov</p>	<p>Za učinkovito in uspešno delo je pomembna promocija dejavnosti za širšo javnost in še posebej za ciljne skupine, saj uporabniki lahkega branja niso tako pogosti obiskovalci knjižnic. Rezultate delovanja na področju lahkega branja bomo promovirali s pomočjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spletne in facebook strani knjižnice, - mobilne aplikacije eFollowr, - družbenih omrežij, - objave poljudnih in strokovnih člankov, - organizacije razstav in dogodkov, ki javnost opozarjajo na lahko branje, - predstavitve področja lahkega branja na konferencah, posvetih, srečanjih itd., - sodelovanja pri projektih, - izvedbe sodelovalnih dogodkov z lokalnimi društvi, organizacijami itd. (CUDV Črna na Koroškem, Zavod Risa, Društvo Altra, Društvo upokojencev Ravne na Koroškem itd.), - izvedbe delavnic za uporabnike lahkega branja (izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, predstavitev ponudbe in dejavnosti itd.), - izvedbe izobraževanj za strokovne delavce – knjižničarje (izobraževanje s področja lahkega branja, predstavitev in izbor literature, delo z uporabniki ranljivih ciljnih skupin itd.).
<p>Nadaljnje razvojne možnosti načrtovane vsebine</p>	<p>V Sloveniji, ko govorimo o razvoju in uporabi koncepta lahkega branja, zaostaja za severnimi in zahodnimi evropskimi državami. Po podatkih različnih raziskav, tudi mednarodnih, več kot 25 % odrasle populacije ne dosega pričakovane stopnje bralnih in pisnih spretnosti ob zaključku osnove šole. Tudi podatki mednarodne raziskave o kompetencah odraslih – PIAAC 2016 kažejo, da ima vsak četrti odrasli prebivalec Slovenije slabše razvite bralne spretnosti, kar je precej pod povprečjem držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Rezultati raziskav in izkušnje nakazujejo, da so potrebe po razvoju tega področja velike. Knjižnice morajo na tem področju poskrbeti, da imajo primerno zbirko gradiva,</p>

	storitve in dejavnosti, ki so dostopne uporabnikom lahkega branja ter promocijo. Prav tako bi morale imeti po vzoru severnih in zahodnih držav v lahko branje prirejene svoje spletne strani. Pomembno je tudi stalno strokovno izpopolnjevanje strokovnih delavcev. Kot že omenjeno, lahko z raziskovanjem, izobraževanjem, promocijo doseženo enotno delovanje slovenskih splošnih knjižnic na tem področju.
Ocena stroškov (v EUR)	2000 evrov.

Kratka predstavitev načrtovane kompetenčne vsebine (500–1000 zbp²⁰):

Ranljive ciljne skupine za delovanje v družbi potrebujejo lahko branje, saj bodo le z njim dostopnimi in razumljivimi informacijami aktivno vključene v različna področja družbenega življenja. Na ta način bodo lažje komunicirale z okoljem, olajšano bo tudi njihovo zadovoljevanje potreb in uresničevanje pravic. Pomembnosti vključevanja vseh v družbo se zavedamo tudi v Koroški osrednji knjižnici, zato že nekaj let aktivno delujemo na tem področju.

V maju 2021 smo za uporabnike ranljivih ciljnih skupin uredili novo zbirko **Berem zlahka**, s katero se želimo tej ciljni skupini še bolj približati. Gradivo je urejeno po naslednji shemi: brajica, disleksija, lahko branje, večji tisk, znakovni jezik, zvočne knjige. Za lažje iskanje gradiva smo vsaki skupini dodali slikovno oznako oz. piktogram. Uporabnikom so na voljo tudi bralni pripomočki, kot so elektronska lupa, lupe za branje, bralna očala in ravnila ter računalnik s slušalkami. Po razpoložljivih podatkih imamo edini med splošnimi knjižnicami sistematično urejeno zbirko in prostor za ranljive ciljne skupine uporabnikov. Z zgoraj naštetimi aktivnostmi bomo še naprej razvojno delovali in stremeli k enotnemu delovanju knjižnic na tem področju.

Podrobnejši finančni načrt

Specifikacija fiksnih programskih stroškov, ki nastanejo kot posledica izvajanja načrtovane kompetenčne vsebine	znesek v EUR
Lahko branje	21.512
Specifikacija variabilnih programskih stroškov	
Brošura in zgibanka skupaj	2.000
Programski stroški skupaj	23.512

Podrobna obrazložitev načrtovanih programskih stroškov:

Plača bibliotekarja: 73%, 21.512 €

predstavitvena brošura KOK v lahkem branju in publikacija s strokovnimi priporočili in smernicami, ocena stroškov obeh 2.000 €

²⁰ Znaki brez presledkov.